

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА імені О. М. БЕКЕТОВА

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

для виконання індивідуального завдання
з навчальної дисципліни

«АКТУАЛЬНА АРХІТЕКТУРА»

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ **«ПРОБЛЕМИ СЕРЕДОВИЩНОГО ПІДХОДУ»**

*(для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
зі спеціальності 191 – Архітектура та містобудування)*

Харків
ХНУМГ ім. О. М. Бекетова
2023

Методичні рекомендації для виконання індивідуального завдання з навчальної дисципліни «Актуальна архітектура». Змістовий модуль «Проблеми середовищного підходу» (для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 191 – Архітектура та містобудування) / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; уклад. О. І. Гелла. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2023. – 21 с.

Укладач канд. арх., доц. О. І. Гелла

Рецензент

І. В. Кудряшова, кандидат архітектури, доцент кафедри основ архітектурного проектування Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова

*Рекомендовано кафедрою основ архітектурного проектування,
протокол № 6 від 03.02.2023*

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1 Загальні положення.....	5
1.1 Галузь застосування.....	5
1.2 Цілі індивідуального завдання.....	5
2 Тематика індивідуального завдання.....	6
3 Етапи і методика підготовки реферату.....	7
3.1 Порядок виконання і зміст роботи.....	7
3.2 Визначення теми та складання заголовку реферату.....	8
3.3 Бібліографічний пошук та вибір вихідних матеріалів.....	8
3.4 Тези та план.....	10
3.5 Перша редакція. Науковий апарат.....	12
4 Вимоги до реферату.....	15
4.1 Оформлення та здавання реферату.....	15
4.2 Критерії оцінки якості навчального реферату.....	16
4.3 Процедура захисту реферату.....	17
4.4 Комп'ютерна презентація як засіб захисту реферату.....	18
Висновок.....	18
Список використаних і рекомендованих джерел.....	19
Додаток А.....	20

ВСТУП

Методичні рекомендації розроблено для студентів 4-го курсу спеціальності 191 – Архітектура і містобудування відповідно до робочої програми з дисципліни ППВ 1.32 – Актуальна архітектура.

Мета навчальної дисципліни – розвиток у студентів самостійного аналітичного мислення, та творче освоєння історико-культурного масиву відомостей, що відносяться до розуміння механізму розвитку теоретичної думки і її взаємодії з професійною практикою архітектора; розуміння специфічних особливостей розвитку архітектури та концептуальних підходів у сучасний період становлення архітектурної професії.

Дисципліна формує уявлення про основні етапи розвитку сучасної архітектури в контексті світової історії. В процесі вивчення дисципліни у студентів має сформуватися власний професійний погляд на багатогранну творчу спадщину архітектури і містобудування, теоретичні основи різних стильових напрямків і шкіл, індивідуальних підходів та концепцій майстрів сучасної архітектури.

Кваліфікація архітектора-дослідника передбачає вивчення сучасного рівня досліджень міського середовища, що розвивають методологію проєктування. Теоретична концепція міського середовища прийшла на зміну нормативному опису типів міської забудови у зв'язку із збільшенням об'єкта масового будівництва (житловий масив). Ця концепція вносить в архітектурну професію якісні зміни на естетичному та методологічному рівнях – надання знань щодо формування методологічної концепції середовищного підходу;

Одно із завдань по дисципліні «Актуальна архітектура», яке виконується під час вивчення її модулю «Проблеми середовищного підходу» – формулювати мету прикладних досліджень, яка пов'язана з предметно-просторовою інтерпретацією об'єкта проєктування (дипломного проєкта).

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Галузь застосування

В межах цих модулів індивідуальне завдання студента передбачає роботу з джерелами, звітом про яку є реферат.

Під час навчання в університеті, а потім у майбутній проєктній, дослідній, науково-реставраційній роботі нерідко виникають ситуації, коли потрібно швидко зібрати та систематизувати відомості за темою, що цікавить, які розсіяні в різних джерелах – книгах, журналах, проєктах минулих років, архівних матеріалах.

Наявність короткого, повного, добре складеного реферату означає, що вся необхідна інформація за темою роботи знаходиться під рукою, і немає необхідності знову і знову перегортати літературу.

1.2 Мета індивідуального завдання

Індивідуальне завдання має на меті поглиблення особистих знань студента в галузі середовищної проблематики на етапі його підготовки до виконання дипломного проєкту.

Додаткова мета полягає у розвитку таких навичок, як самостійне творче мислення і письмовий виклад власних міркувань. Ця робота дозволяє студенту навчитися чітко й грамотно викладати свої думки, структурувати інформацію, використовувати основні поняття, виділяти причинно-наслідкові зв'язки, ілюструвати свій досвід відповідними прикладами, аргументувати свої висновки.

Для того щоб узгодити ці вимоги, необхідно вирішити такі завдання:

- знайти, прочитати і коротко законспектувати доступні літературні джерела, у яких є відомості, що стосуються теми завдання;
- розібратися в поглядах різних авторів на тему, що цікавить, виявити і сформулювати їх точки зору (при цьому можуть виявитися або єдність

- позицій, або частково чи радикально протилежні погляди, наявність наукової полеміки або, нарешті, поступова еволюція точок зору на досліджуваний предмет);
- коротко, але повно і зрозуміло викласти результати роботи з літературою, наводячи як підтвердження основних положень необхідний мінімум фактичних відомостей, ілюстрацій, цитат;
 - надати читачеві можливість самостійного поглиблення знань по обраній темі (а також перевірки авторських висновків); для цього реферат необхідно забезпечити правильно складеним списком використаної літератури та відповідними посиланнями на цю літературу в тексті.

Відповідно, навчальні завдання при цьому полягають у оволодінні навичками роботи як в каталогах та читальних залах наукових бібліотек, так і з інтернет-джерелами, бібліографічним пошуком, конспектуванні джерел, складанні та редагуванні наукового тексту, формування «наукового апарату» – бібліографічних та предметних покажчиків (посилань) цитат тощо.

2 ТЕМАТИКА ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАВДАННЯ

Індивідуальне завдання виконується у формі реферату. Тема реферату обирається в межах предметно-просторової інтерпретації теми дипломної роботи студента та має бути спрямована на розгляд проблематики середовищного проектування. За результатом цієї роботи студент має сформулювати ідею «середовищного» погляду на диплом.

Підготовка реферату спрямована на поглиблене розуміння окремих питань курсу, закріплення пройденого та обговореного на лекціях матеріалу. Тема має бути цікавою студенту та пов'язаною з дипломним проектуванням.

Рамкові теми:

- поняття «середовище»;
- середовищний підхід у проектуванні;

- системний погляд на середовище;
- ландшафт та теорії його сприйняття;
- кінематографічні моделі сприйняття та проєктне моделювання;
- концепція жесту у сприйнятті простору та сучасні композиційні сюжети;
- концепції візуального мислення;
- концепція орієнтації у просторі;
- метод портретування;
- «Мова патернів» Крістофера Александера;
- мовна концепція методу «співучасті» споживача у проєктуванні;
- імітаційне моделювання сприйняття;
- сценічне здійснення середовища;
- аспект декоративності (знаковості, символічності) середовища;
- бутафорські об'єкти.

3 ЕТАПИ І МЕТОДИКА ПІДГОТОВКИ

3.1 Порядок виконання і зміст роботи

Робота над індивідуальним завданням розрахована на навчальний семестр і поділяється на чотири етапи.

1. Визначення теми та складання заголовку реферату.
2. Бібліографічний пошук і вибір вихідних матеріалів. Складання тез і плану реферату.
3. Підготовка тексту. Опрацювання наукового апарату. Оформлення та здавання реферату.
4. Захист реферату.

Кожен з цих етапів розрахований на певні результати, термін виконання та оцінюється окремою оцінкою.

3.2 Визначення теми та складання заголовку

Після того як було обрано рамкову тему, її потрібно конкретизувати, додавши до неї ваш об'єкт дипломного проєктування, або архітектурний тип споруди, що є темою диплому. Сформулюйте ідею «середовищного» погляду на дипломний проєкт.

Приклади тем для рефератів після уточнення дивись у додатку А.

3.3 Бібліографічний пошук та вибір вихідних матеріалів

Основними джерелами бібліографії є фундаментальні та теоретичні праці, статті у наукових виданнях, а також систематичні каталоги наукових бібліотек, у тому числі електронних. У бібліотеках можливо отримати кваліфіковану консультацію щодо складання бібліографічного опису використаних у роботі літературних джерел. У електронних бібліотеках можливо організувати пошук матеріалів за ключовими словами. Завдяки ключовим словам пошукові системи та спеціалізовані картотеки ділять наукові твори за певними смисловими ознаками. Використовуючи систему ключових слів, можна знайти схожі за тематикою статті в інформаційних базах, наприклад, за допомогою «Хмари ключових слів». Хмара ключових слів – візуальне подання ключових слів тексту, що зберігаються на сервісах соціальних закладок.

Складання бібліографії потребує певних навичок, що пов'язано з подальшим оформленням списку використаних джерел. При знайомстві з літературою слід виписувати бібліографічну інформацію про друковані видання, а також електронні джерела. Повний бібліографічний опис книги або статті має включати:

- прізвище та ініціали автора;
- повну назву книги чи статті;
- для багатотомного видання номер тому чи випуску, для статей у збірниках та журнальних публікацій – назву та номер збірника чи журналу;

- місце видання та назву видавництва;
- рік видання;
- кількість сторінок у книзі (або номери сторінок, на яких надруковано статтю).

Приклади.

1. Черкес Б. С. *Архітектура сучасності. Остання третина ХХ – початок ХХІ століть [Текст] : навч. посіб. / Б. С. Черкес, С. М. Лінда ; Нац. ун-т «Львів. Політехніка».* – Львів : Львівська політехніка, 2010. – 380 с. : іл.
2. *Урбаністична Україна: в епіцентрі просторових змін: Суспільна географія ХХІ ст. / За ред. К. Мезенцева, Я. Олійника, Н. Мезенцевої.* – Київ : Фенікс, 2017. – 438 с.

В Україні діють два затверджені Національні стандарти, що відповідають за оформлення бібліографічної інформації в науковій роботі.

1) ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання / Нац. стандарт України. – Вид. офіц. – [Чинний від 2007-07-01]. – Київ : Держспоживстандарт України, 2007. – 47 с.

Це регламентуючий документ для оформлення бібліографічних списків, списків використаної літератури, списків літератури в наукових роботах тощо.

2) ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання / Нац. Стандарт України. – Вид. офіц. – [Уведено вперше; чинний від 2016-07-01]. – Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. – 17с.

Цей стандарт є регламентуючим документом для оформлення бібліографічних посилань та бібліографічних списків посилань у наукових роботах. Він установлює види бібліографічних посилань, правила та особливості їхнього складання й розміщення в документах. Стандарт поширюється на бібліографічні посилання в опублікованих і неопублікованих документах незалежно від носія інформації.

Також для оформлення бібліографічної інформації можна використовувати один із стилів, віднесених до рекомендованого переліку стилів оформлення списку наукових публікацій, які є загальноживаними в зарубіжній практиці оформлення наукових робіт.

Для швидкого оформлення бібліографічного опису використовуйте онлайн ресурси, наприклад автоматичне оформлення джерел за ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 (URL: <http://vak.in.ua/>) або Grafiati: Оформити списки використаних джерел онлайн (URL: <https://www.grafiati.com/uk/>) для інших стандартів.

Формуючи список джерел зручно кожен книгу чи статтю виписувати на окрему картку, або формувати електронну картотеку у Word. На картках накопичується фонд цитат і виписок з прочитаних джерел. Тут слід однією-двома фразами вказати, що саме з заданої теми є у цій книзі чи статті. Така бібліографія називається анотованою. Задаючи наприкінці етапу список зібраних джерел для оцінювання викладачем, створіть окремий файл, який буде містити отриманий список використаної літератури в алфавітному порядку разом з анотаціями. Картотеку джерел збережіть для подальшої роботи.

Працюючи з джерелами, звертайте увагу на наявні у них посилання: це стане додатковим джерелом для бібліографічного опису.

Готовий список джерел доцільно обговорити з викладачем для того, щоб намітити джерела, що вимагають першочергового вивчення та, навпаки, виключити ті, на які не варто витрачати час та зусилля.

3.4 Тези та план

Коли коло джерел, що реферуються, визначено і зібрано вихідний матеріал, настає час задуматися про формулювання основних положень (тез) реферату і побудову його загальної структури. Це другий етап роботи.

Тезою прийнято називати основне положення деякої теорії чи концепції (у разі реферату), причому таке, яке підлягає аргументації чи доказу. Тези до реферату повинні відобразити такі основні моменти:

- вивченість цієї теми (наявність спеціальних робіт на тему, розділів у інших роботах, хронологічно перші та нові роботи, порівняльний інтерес до цієї теми у різні періоди й у різних країнах тощо);
- наявність у літературі з однієї чи кількох точок зору на цю тему; представники цих точок зору; еволюція розуміння цієї теми (якщо вдається простежити зміну погляду на доступних джерелах);
- стислий (тезовий) виклад кожної з концепцій.

У тезах не потрібно викладати фактичний матеріал за темою – він увійде пізніше у текст реферату. Обсяг тез – від однієї до півтори сторінок; поля сторінки – 20 мм, шрифт Arial або Times New Roman, кегль 14. Абзац – 1,25 см. Інтервал – 1,5.

План майбутнього реферату представляється з метою оцінювання одночасно з тезами. Якщо тези показують, до яких висновків вдалося дійти, працюючи над темою, то план повинен показати порядок, у якому необхідно аргументувати і довести сформульовані в тезах положення.

План може бути побудовано за наступним принципом:

- хронологічним (тема розглядається в історичній послідовності);
- описовим (тема поділяється на складові, що розкривають у цілому окремі сторони об'єкта);
- аналітичним (тема досліджується у причинно-наслідкових зв'язках, взаємозалежних проблемах).

План має бути досить докладним та повинен містити питання, необхідні для повного розкриття теми, а також послідовне, взаємозалежне, логічне розкриття вибраної теми; у плані не повинно бути питань, відповіді на які частково містяться у попередніх або наступних розділах роботи. Крім введення та висновку план має містити найменування трьох-чотирьох розділів (у невеликому рефераті число їх не перевищує п'ять), а також – обов'язково – назви дрібніших одиниць тексту – підрозділів або параграфів, які мають подвійну нумерацію (у розділі 1 – підрозділи 1.1, 1.2, 1.3, тощо / розділ 2 – 2.1, 2.2 тощо).

Існують два основні підходи до процедури складання плану.

Перший підхід – опрацювання теми, визначення кола питань, які дозволяють всебічно і глибоко її розкрити. При подальшій роботі – відбір з різних джерел лише матеріалу, що відповідає жорсткої схемі складеного плану.

Другий підхід полягає у тому, що плану передуює пошук і вивчення джерел. Чернетки при другому підході не є жорсткою постійною схемою. Працюючи із джерелами, Ви можете знайти багато цікавої інформації, про існування якої раніше й не підозрювали. Це дозволяє інакше поглянути на тему, наново поміркувати над нею. План, складений після такої попередньої роботи, буде точнішим, а реферат – більш змістовним та інформаційно насиченим. Вочевидь, що цей підхід до складання плану реферату є ефективнішим.

При складанні плану реферату слід враховувати, що формулювання пунктів плану не має повторювати формулювання теми (частина неспроможна дорівнювати цілому).

Після оцінки та бесіди з викладачем основні ідеї та структура реферату можуть бути уточнені або доповнені.

3.5 Перша редакція. Науковий апарат

Третій етап – підготовка першої редакції реферату. Це остання стадія, де в роботу ще можуть бути внесені зміни та доповнення.

Готуючи першу редакцію тексту, начорно «збирайте» весь реферат: пишете розділи, вступ і висновок, вставляєте в текст посилання на літературу, а в його кінець – список джерел і, нарешті, розміщуйте у тексті майбутні ілюстрації (якщо дійдете висновку, що без них обійтися не можна) з вказуванням джерела запозичення.

У вступі викладіть суть досліджуваної проблеми, обґрунтуйте вибір теми, зазначте її значущість та актуальність, вкажіть мету та завдання реферату, охарактеризуйте використаної джерела.

При формулюванні мети та завдань реферату зазвичай використовуються такі конструкції:

- розкрити специфіку ...;
- виявити закономірності ...;
- описати функції ...;
- охарактеризувати систему...;
- узагальнити факти...;
- вивчити особливості ...;
- розглянути особливості ...;
- встановити взаємозв'язки ... тощо.

Формулювання завдань реферативного дослідження потрібно робити ретельно, оскільки опис їх розв'язання і становитиме зміст рубрик більшості реферату.

В основній частині розкрийте розділи, зазначені у плані. Кожен із них має доказово описувати окрему проблему (питання) чи один з її боків та бути логічним продовженням попереднього.

У висновку продемонструйте основні результати проведеного дослідження та покажіть, що було досягнуто мету та розв'язано завдання, поставлені у вступі. Висновок може містити короткий повтор основних тез роботи, і навіть загальний висновок, до якого дійшов автор реферату. У висновку можна сформулювати пропозиції щодо подальшої розробки теми та надати практичні рекомендації.

Зібраний реферат потрібно забезпечити змістом, що розташовується перед текстом, відразу після титульного аркуша (згідно з вимогами до складання наукових звітів після титульного листа потрібно поміщати коротку, до 0,5 сторінки, анотацію роботи; для студентів ця вимога є необов'язковою, але корисно спробувати відреферувати свій власний текст).

Анотація це коротка характеристика роботи, у якій наводяться тема, першоджерела, перелік основних питань, розглянутих у тексті.

Працюючи над першою редакцією, зверніть особливу увагу на вірність цитування та побудови наукового апарату – посилань на літературу, які слід наводити безпосередньо після закінчення цитати – після лапок.

Цитата – точний, буквальний випис з тексту першоджерела. На відміну від конспекту реферат може бути написаний своїми словами, що не виключає можливість використання цитат. Доречна цитата допомагає підтвердити правильність погляду, надати вагу і значення всієї роботі. Проте цитування має бути помірним – на одній сторінці може бути не більше 2–3 цитат, не рекомендується вживати кілька цитат поспіль. Кожна цитата обов’язково повинна мати бібліографічне посилання на автора. Посилання є набір з двох або трьох груп цифр, укладених у прямих дужках.

Наприклад, [3, С. 28–44] означає, що використана цитата взята з джерела номер 3 зі списку літератури, з першого тому, де міститься на сторінках 28–44.

Якщо потрібно послатися відразу на кілька джерел, їх позначення поділяються в тексті крапкою з комою, наприклад: [3, С. 28–44; 7; 16, С. 228–256] – посилання на джерела номер 3, 7 та 16. Номери джерел у списку літератури відповідають порядку цитування чи посилань у тексті реферату.

Відсутність у тексті посилань позбавляє читача можливості перевірити висновки автора або звернутися самостійно до джерел за більш детальною інформацією. Ще гірше використання розкутих цитат: це називається плагіатом чи просто літературною крадіжкою. «Реферат», складений з розкутих цитат, позбавлений апарату посилань на літературу, є компіляцією і не може розраховувати на позитивну оцінку.

Працюючи над навчальним рефератом, необхідно пам’ятати, що він належить до жанру наукового стилю тексту. Тому мовне оформлення реферату має відповідати вимогам до мови науки.

Особливу увагу зверніть на суворе дотримання контрольного терміну, щоб дати викладачеві час на знайомство з роботою і внесення останніх зауважень, а собі – на остаточне оформлення реферату по можливості задовго до кінця семестру.

Обсяг роботи не має перевищувати 10–12 сторінок тексту (без ілюстрацій та списку літератури), якщо тема вимагає більшого обсягу, можлива колективна робота над рефератом.

Кількість джерел – 7–10 джерел, з яких 50 % можуть бути інтернет-ресурсами.

4 ВИМОГИ ДО ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАВДАННЯ

4.1 Оформлення та здавання реферату

Текст реферату подається у комп'ютерному виконанні (як виняток допускається рукописний варіант), без стилістичних і граматичних помилок.

Для набору тексту в текстовому редакторі Microsoft Word рекомендується використовувати шрифт Arial або Times New Roman, кегль 14. Абзац – 1,25 см. Інтервал – 1,5. Вирівнювання по ширині. При використанні інших текстових редакторів шрифт обирається самостійно, виходячи з вимог – 60 рядків на аркуш (через 2 інтервали), поля сторінки – 20 мм.

Зображення (за наявності) супроводжується підписом, який містить назву об'єкта, розташування, прізвище автора, рік (або джерело ілюстрації). Посилання на ілюстрації необхідно вказувати в тексті (наприклад: *рис. 1*).

Реферат у завершеному вигляді має містити: титульний аркуш; зміст з посиланнями на сторінки; вступ; основну частину (що складається з кількох розділів); висновок; список літератури в алфавітному порядку за прізвищем автора або у порядку згадування у тексті. На використану літературу мають бути надані посилання в тексті.

4.2 Критерії оцінки якості навчального реферату

Остаточний варіант тексту реферату здається для ознайомлення викладачеві з даного предмета. Підготовлений та оформлений відповідно до вимог реферат оцінюється викладачем за наведеними нижче критеріями (пропонуються бали в рамках 100-бальної шкали оцінювання навчальних досягнень студентів):

- відповідність змісту темі та плану реферату – 2 бали;
- повнота та глибина розкриття теми – 3 бали;
- обґрунтованість вибору текстів-джерел – 2 бали;
- ступінь компресії використаних джерел (оцінюється вміння стисло подавати текстову інформацію) – 2 бали;
- самостійність та коректність в описі змісту текстів-джерел (оцінюються вміння перефразування текстової інформації) – 3 бали;
- логічність, аргументованість, об'єктивність, точність викладу матеріалу – 2 бали;
- відповідність оформлення реферату стандартам (наявність та правильне оформлення всіх структурно-змістових частин реферату, а також володіння лексико-синтаксичними засобами для їх оформлення) – 3 бали;
- мовна грамотність (дотримання орфографічних, пунктуаційних, лексичних, граматичних та стилістичних норм української мови) – 3 бали.

Максимальна кількість балів за підготовлений реферат – 20 балів.

Якщо текст реферату є відтворенням аналогічної роботи, розміщеної в Інтернеті, або є компіляцією з наукових статей, підручників тощо, без будь-якої переробки та трансформації, то така робота не оцінюється.

Набрані бали за письмовий реферат підсумовуються з балами з поточного контролю та враховуються при другому та третьому модульному контролі.

4.3 Процедура захисту

Враховуючи збільшені інформаційні та технічні ресурси навчального процесу, змінилися та зросли вимоги до підготовки, оформлення та захисту реферату. Крім правильного оформлення роботи, необхідно її захистити. Для цього підготуйте стисло (у межах 5–8 хв) доповідь щодо її змісту. Захист реферату відбувається як усний виступ з розкриттям основних завдань і проблем теми, основних пунктів плану та наведенням висновків з виконаної роботи. Викладати матеріал потрібно вільно, не читаючи текст. Викладач у ході виступу може ставити додаткові та уточнюючі питання, відповіді на які дозволяють зробити висновок про ступінь засвоєння матеріалу.

Процедура захисту реферату включає:

- виступ автора реферату (до 10 хв), у ході якого потрібно показати вільне володіння матеріалом за темою, що була заявлена;
- відповіді на запитання, що поставили викладач та присутні студенти.

Реферат вважається захищеним за умови вільного володіння обраною темою. При оцінюванні враховуються зміст, актуальність, ступінь самостійності, якість матеріалу що використано, правильне оформлення, відповідність темі та тексту реферату; у випадку усної доповіді – ораторська майстерність, вміння вкластися у відведений час; додатково оцінюється наявність електронної презентації.

У разі істотних недоліків реферат може бути повернений для доопрацювання.

Захист реферату може здійснюватися на семінарському занятті, науковій студентській конференції у вигляді доповіді, або на заліку чи іспиті як одне з питань. Усна доповідь суттєво виграє, якщо основні її положення супроводжуватимуться комп'ютерною презентацією.

4.4 Комп'ютерна презентація як засіб захисту

Комп'ютерна презентація – форма представлення матеріалу у програмі Microsoft Power Point. Презентація – це творчий виклад матеріалу, подання реферату з певної теми перед аудиторією з метою продемонструвати результат виконаної роботи. Створення презентації вимагає вміння правильно відібрати, обробити інформацію, адаптувати її до конкретної аудиторії. Вважається, що для оптимального сприйняття одного слайду презентації потрібно 40–60 секунд. На слайд бажано поміщати лише тези, що розкриваються у роботі, а також терміни, цифри, імена. Ілюстрації підкреслюють або додатково розкривають сенс роботи. Презентація лише візуалізує виступ, але не дублює його та не є суфлерським текстом. Кожен запропонований для уваги слайд має коментуватися промовцем.

ВИСНОВОК

Робота над індивідуальним завданням поглиблює особисті знання студента на етапі його підготовки до виконання дипломного проєкту та потребує не тільки систематичності, дотримання правил побудови наукового тексту, жорсткої логіки та послідовності в викладу і аргументації, але й більш глибокого занурення у сучасну середовищну проблематику; спонукає до пошуку та творчого осмислення специфічних та концептуальних підходів до архітектури у сучасний період; розвиває вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми, приймати обґрунтовані рішення через пошук, обробку та аналіз інформації з різних джерел.

Знання та навички, набуті у цій роботі можуть бути використані у пошуковому, концептуальному та експериментальному проєктуванні, у навчальних дослідженнях, при виконанні конкурсів та, звичайно, при складанні пояснювальної записки (реферату) до дипломного проєкту. Нерідко робота, розпочата як навчальний реферат, переростає у самостійне наукове дослідження.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ І РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Селігей Пилип Олександрович. Світло і тіні наукового стилю : монографія / Пилип Селігей ; [відп. ред. акад. НАН України Г. П. Півторак] ; НАН України, Ін-т мовознавства ім. О. О. Потебні. – Київ : Києво-Могилянська академія, 2016. – 627 с. : іл.

2. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень : навч. посіб. \ Г. С. Цехмістрова. – Київ : Видавничий Дім «Слово», 2003. – 240 с.

3. Бібліографічний опис документів відповідно до ДСТУ ГОСТ 7.1:2006, запровадженого в дію в Україні 01.07.2007 : метод. рек. / Наук. б-ка Харків. нац. ун-ту міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова ; [уклад.: В. О. Статкус, Н. Б. Давидова]. – 5-те вид., перероб. і допов. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2022. – 28 с.

4. ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання. – [Чинний від 2007–07–01]. – Київ : Держспоживстандарт України, 2007. – 47 с. – (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи).

5. ДСТУ 8302:2015 Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання / Нац. стандарт України. Вид. офіц. [Уведено вперше ; чинний від 2016–07–01]. – Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. – 17 с. (Інформація та документація). – З внесеними поправками.

6. Національні стандарти з оформлення бібліографії. UCU Center. [електрон. ресурс] : сайт. – електрон. дані – Оновлюється постійно. – Режим доступу: <https://center.ucu.edu.ua/biblioteka-novyny/natsionalni-standarty-z-oformlennya-bibliografiyi/>, вільний (дата звернення: 13.06.2023). – Назва з екрана.

ДОДАТОК А

Приклади тем для рефератів після уточнення:

1. Поняття середовища театру.
2. Середовищний підхід у проектуванні музеїв.
3. Системний погляд на середовище готелю.
4. Музейний (виставковий) ландшафт та теорії його сприйняття.
5. Ландшафт багатофункціонального центру та теорії його сприйняття.
6. Кінематографічні моделі сприйняття та проєктне моделювання спортивного середовища.
7. Концепція жесту у сприйнятті простору та композиційні сюжети сучасного музею (або багатофункціонального культурного центру, тощо).
8. Концепції візуального мислення щодо визначення «туристичне село» (об'єкта дипломного проєктування).
9. Концепція орієнтації у просторі «туристичного села» (багатофункціонального центру, або іншого об'єкта дипломного проєктування).
10. Метод портретування у концепції житлового середовища.
11. «Мова патернів» Крістофера Александера та середовище сучасного вишу.
12. Мовна концепція методу «співучасті» споживача у проєктуванні школи.
13. Імітаційне моделювання сприйняття місткого офісного середовища.
14. Програми використання атриуму в сучасних готелях.
15. Проблема інтерпретації композиційних смислів у православному середовищі.
16. Сценічне здійснення середовища виставкового центру.
17. Аспект декоративності (знаковості, символічності) середовища виставки (або іншого об'єкта дипломного проєктування).

Електронне навчальне видання

Методичні рекомендації
для виконання індивідуального завдання
з навчальної дисципліни

«АКТУАЛЬНА АРХІТЕКТУРА»

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ «ПРОБЛЕМИ СЕРЕДОВИЩНОГО ПІДХОДУ»

*(для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
зі спеціальності 191 – Архітектура та містобудування)*

Укладач ГЕЛЛА Олена Іванівна

Відповідальний за випуск *М. А. Любченко*

*За авторською редакцією
Комп'ютерне верстання О. І. Гелла*

План 2023, поз. 113М

Підп. до друку 20.06.2023. Формат 60 × 84/16.
Ум. друк. арк. 1,2.

Видавець і виготовлювач:
Харківський національний університет
міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Маршала Бажанова, 17, Харків, 61002.
Електронна адреса: office@kname.edu.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК № 5328 від 11.04.2017.